

Primària

Llengua 1

Programació

Unitat 14

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i assoliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

El riu d'Elena

Descripció de la unitat

La lectura inicial d'aquesta unitat tracta de la consciència ecològica i l'ús responsable de l'aigua. Mitjançant els actes de la protagonista, l'alumnat coneixerà la importància d'estalviar aquest recurs i no fer-ne un mal ús. Així, conversarem sobre la narració i l'actuació dels personatges, tot incidint entre la relació nostra amb la natura.

Mitjançant les diferents activitats que es proposen en la unitat, pretenem que els escolars adquireixen aquests coneixements:

- Relacionaran paraules que formen part d'una mateixa família lèxica.
- Aprendran a identificar el temps verbal.
- Repassaran els canvis ortogràfics *-ca*, *-ques* i *-ga*, *-gues*.
- Veuran les característiques dels còmics.

Finalment comprovarem si són capaços de llegir en veu alta textos senzills i explicar-ne el contingut.

Temporització:

Maig

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Relacionar paraules d'una mateixa família lèxica.
- Identificar el temps present, passat i futur dels verbs.
- Escriure correctament paraules que tenen el canvi ortogràfic *-ca*, *-ques*, *-ga*, *-gues*.
- Comprendre l'estructura i les característiques d'un còmic.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVALUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text narratiu. • Resolució de les activitats de comprensió plantejades. • Expressió de les opinions i les experiències pròpies o atenció a les opinions alienes. • Relació de les paraules d'una mateixa família lèxica. • Diferenciació de quan es realitza l'acció verbal: abans, ara o després. • Escriptura de plurals que impliquen el canvi <i>-ga/-gues, -ca/-gues</i>. • Lectura i comprensió de còmics. • Hàbits de respecte i reflexió en tot el procés d'aprenentatge. 	1. Escoltar, llegir i comprendre el sentit global del text de la unitat.	1.1. Escolta i llig atentament el text presentat. 1.2. Comprén el contingut de la narració i resol les activitats de comprensió plantejades.
	2. Desenvolupar les capacitats d'atenció i d'interés davant els missatges orals rebuts.	2.1. Atén qualsevol missatge emés a l'aula. 2.2. Participa en situacions comunicatives dirigides responnent i fent preguntes.
	3. Comprendre i identificar paraules d'una família lèxica.	3.1. Identifica i classifica paraules d'una mateixa família lèxica.
	4. Identificar el temps verbal: passat, present i futur.	4.1. Identifica el temps verbal d'una oració i usa el verb en la forma adequada.
	5. Realitzar correctament el canvi ortogràfic <i>-ga/-gues, -ca/-gues</i> en la formació del plural.	5.1 Fa correctament el canvi ortogràfic <i>-ga/-gues, -ca/-gues</i> en la formació del plural.
	6. Conèixer el contingut i les característiques d'un còmic.	6.1. Completa correctament les bafarades d'un còmic.
	7. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.	7.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Escolta i llig atentament el text presentat.	<ul style="list-style-type: none"> • Proposta de textos del LA. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
1.2. Comprén el contingut del text narratiu i resol les activitats de comprensió plantejades.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Proposta de comprensió lectora de la PD.
2.1. Atén qualsevol missatge emés a l'aula.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
2.2. Participa en situacions comunicatives dirigides responnent i fent preguntes.	<ul style="list-style-type: none"> • Proposta de comprensió lectora de la PD. • Propostes d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
3.1. Identifica i classifica paraules d'una mateixa família lèxica.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
4.1. Identifica el temps verbal d'una oració i usa el verb en la forma adequada.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
5.1 Fa correctament el canvi ortogràfic <i>-ga/-gues, -ca/-gues</i> en la formació del plural.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
6.1. Completa correctament les bafarades d'un còmic.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.

7.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none">• Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA.• Dianes i rúbriques de l'annex d'avaluació.
--	---

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Comprén el text narratiu de la unitat i els altres textos presentats.
	Expressar oralment qualsevol tipus d'informació de manera ordenada i clara.	Comenta imatges oralment de manera ordenada i clara. Coneix i aplica les normes de comunicació oral.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos.	Adquirir i usa el vocabulari estudiat en la unitat: famílies lèxiques. Identifica el temps verbal present, passat i futur. Comprén ortogràfic <i>-ga/-gues, -ca/-gues</i> en el plural.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Realitzar argumentacions en qualsevol context amb esquemes logicomatemàtics.	Comprén l'ús dels temps verbals per a expressar accions situades en el temps.
<i>Competència digital.</i>	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	Desenvolupa la capacitat d'anàlisi i d'interpretació dels textos llegits. Verbalitza el procés seguit en l'aprenentatge: expressa el que creu que ha après.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	Observa, interpreta, cuida i qüestiona l'entorn.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Desenvolupar la capacitat de diàleg amb els companys i companyes en situacions de convivència i treball i per a la resolució de conflictes.	Realitza els treballs en grup amb respecte per la tasca dels companys i companyes.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	Mostra sentit de la responsabilitat de fer un bon ús de l'aigua. Fa atenció a la higiene i a la neteja corporal, de la roba, del material escolar, etc.

		S'esforça a ser creatiu davant l'elaboració del diàleg d'un còmic.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Encomanar l'entusiasme per la tasca i la confiança en la possibilitat d'assolir els objectius.	Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades. Respecta les opinions dels companys i companyes.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i dels fets quotidians.	Valora la lectura com una ferramenta per a conèixer el món que ens envolta.
	Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.	S'esforça per completar un còmic amb imaginació.

6. TASQUES

Llibre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiabls (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Comprens la lectura

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització i la valoració de la lectura.
- Escoltem l'enregistrament de la lectura que acompanya el LA o en el LD.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA, de la PD i fem el treball cooperatiu de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.
- Il·lustrem el vocabulari amb els recursos literaris (poemes, endevinalles, embarbussaments, etc.) de la PD.

Tasca 2: Famílies de paraules

- Introduïm les famílies lèxiques amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.
- Il·lustrem el vocabulari amb els recursos literaris (poemes, endevinalles, embarbussaments, etc.) de la PD.

Tasca 3: El verb: passat, present i futur

- Introduïm la identificació del temps del verb amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.
- Il·lustrem el vocabulari amb els recursos literaris (poemes, endevinalles, embarbussaments, etc.) de la PD.

Tasca 4: Taller d'escriptura

- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 5: El canvi *-ca/-ques*, *-ga/-gues*

- Presentem el canvi ortogràfic *-ca/-ques*, *-ga/-gues* amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats i el treball cooperatiu de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 6: El còmic

- Presentem el còmic amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem el treball cooperatiu de la PD.
- Completem amb les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 7: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.

- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD.
- Ampliem el treball amb les activitats, els jocs i els recursos literaris de la PD.
- Ampliem el treball de repàs amb les activitats del QA, si no l'hem fet servir abans.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Potenciació de la participació de tot l'alumnat en les activitats plantejades a l'aula.
- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respecte per les normes bàsiques de la comunicació.
- Exposició del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball com ara el diccionari.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns d'activitats, complementaris al llibre de l'alumnat.
- Els quaderns 1 i 2 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació i prova d'avaluació per a la unitat.

Altres materials

- *Diccionari valencià. Primària*. Ed. Vox.
- Baralla de lectoescriptura.
- Recursos lèxics per a ampliar el vocabulari oferits en la proposta didàctica.
- Recursos literaris complementaris oferits en la proposta didàctica.

Lectures recomanades

- Marta Insa. *El riu d'Elena*. Ed. Anaya.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i altres activitats amb suport auditiu.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
 - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
 - Dos enregistrament de cada dictat proposat en el llibre de text, un llegit a velocitat normal i un altre llegit més lentament per a usar-lo en el moment del dictat.
 - Activitats interactives de vocabulari, gramàtica, ortografia i expressió.
- Diccionaris digitals.
- Visionat de còmics en línia.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiables).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?